

שלח הפרשת חלה וסודה

1. (יז) וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: (יח) דָּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם בְּבֹאֲכֶם אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנִי מְבִיא אֲתֶכֶם שָׁמָּה: (יט) וְהָיָה בְּאַכְלֹכֶם מִלֶּחֶם הָאָרֶץ תְּרִימוּ תְרוּמָה לָהּ: (כ) רֵאשִׁית עֲרֹסְתֵיכֶם חֲלָה תְרִימוּ תְרוּמָה כְּתוּבָה גֵרְךָ בְּן תְּרִימוּ אֹתָהּ: (כא) מֵרֵאשִׁית עֲרֹסְתֵיכֶם תִּתְּנוּ לָהּ תְרוּמָה לְדֹרֹתֵיכֶם: ס
(כב) וְכִי תִשְׁגוּ וְלֹא תַעֲשׂוּ אֶת כָּל הַמִּצְוֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' אֶל מֹשֶׁה: (כג) אֶת כָּל אֲשֶׁר צִוָּה ה' אֱלֹהֵיכֶם בְּיַד מֹשֶׁה מִן הַיּוֹם אֲשֶׁר צִוָּה ה' וְהִלַּאתָ לְדֹרֹתֵיכֶם: (כד) וְהָיָה אִם מֵעִנִּי הַעֲדָה נַעֲשֶׂתָה לְשִׁגְגָה וְעָשׂוּ כָּל הַעֲדָה פֶּר בֶּן בֶּקֶר אֶחָד לְעֹלָה לְרִיחַ נִיחֹחַ לָהּ וּמִנְחָתוֹ וְנִסְכּוֹ כַּמְשַׁפֵּט וְשִׁעִיר עֵיִם אֶחָד לַחֲטָאת: (כה) וְכֹפֶר הַכֹּהֵן עַל כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנִסְלַח לָהֶם כִּי שִׁגְגָה הוּא וְהֵם הֵבִיאוּ אֶת קָרְבָּנָם אִשָּׁה לָהּ וְחֲטָאתָם לִפְנֵי ה' עַל שִׁגְגָתָם: (כו) וְנִסְלַח לְכָל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלִגְר הַגֵּר בְּתוֹכָם כִּי לְכָל הָעָם בְּשִׁגְגָה: ס
(כז) וְאִם נִפְשׁ אֶחָת תִּחַטָּא בְשִׁגְגָה וְהִקְרִיבָה עֹז בֵּת שִׁנְתָהּ לַחֲטָאת: (כח) וְכֹפֶר הַכֹּהֵן עַל הַנֶּפֶשׁ הַשִּׁגְגָת בְּחֲטָאתָהּ בְּשִׁגְגָה לִפְנֵי ה' לְכֹפֶר עָלָיו וְנִסְלַח לוֹ: (כט) הָאֲזִירָח בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלִגְר הַגֵּר בְּתוֹכָם תֹּרְהָ אֶחָת יִהְיֶה לָכֶם לַעֲשׂוֹת בְּשִׁגְגָה: (ל) וְהִנֵּפֶשׁ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בְיַד רָמָה מִן הָאֲזִירָח וּמִן הַגֵּר אֶת ה' הוּא מְגֹדֵף וְנִכְרַתָּה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מִקְרָב עִמָּה: (לא) כִּי דִבֶּר ה' בְּזֶה וְאֵת מִצְוֹתוֹ הִפֵּר הַפְּרַת תִּפְרַת הַנֶּפֶשׁ הַהוּא עֹנֶה בָּהּ: פ **במדבר פרק טו**
2. תנו רבנן: ראשית ערסתכם - כדי עיסותיכם. וכמה עיסותיכם - כדי עיסת המדבר. וכמה עיסת המדבר - דכתיב "והעמר עשרית האפה הוא". [...] מכאן אמרו: האוכל כמדה זו, הרי זה בריא ומבורך, יתר על כן - רעבתן, פחות מכאן - מקולקל במעיו.
תלמוד בבלי מסכת עירובין דף פג ע"א וע"ב
3. "בבאבא אל הארץ אשר אני מביא אתכם שמה", ר' ישמעאל אומר שינה הכתוב ביאה זו מכל ביאות שבתורה שבכל ביאות שבתורה הוא אומר "והיה כי תבאו אל הארץ" "והיה כי יביאך ה' אלהיך" וכאן הוא אומר בבואכם ללמדך שכיון שנכנסו ישראל לארץ מיד נתחייבו בחלה: **ספרי במדבר פרשת שלח פסקא קי**
4. דתניא: בבואכם אל הארץ - אי בבואכם, יכול משנכנסו לה שנים ושלשה מרגלים? ת"ל: בבואכם - בביאת כולכם אמרתי, ולא בביאת מקצתכם, וכי אסקינהו עזרא, לא כולוהו סלוק.
תלמוד בבלי מסכת כתובות דף כה עמוד א
5. כך פתח ר' תנחומא בר אבא [...] זאת הפרשה של נסכים שנא' (במדבר טו) "או לאיל תעשה מנחה ויין לנסך חצי ההין" ומכאן ואילך "והיה באכלכם מלחם הארץ, ראשית ערסותיכם חלה תרימו תרומה" "הרי חלה למטה ונסכים למעלה לפיכך פתח ר' חנינא (קהלת ט) "לך אכול בשמחה לחמך ושתה בלב טוב וייןך". מהו "כי כבר רצה האלהים את מעשיך" אכול בשמחה לחמך זו פרשת חלה ושתה בלב טוב וייןך זו פרשת נסכים מהו כי כבר רצה וגו' זו הכנסת ישראל לארץ שנא' כי תבאו אל הארץ וגו'.
במדבר רבה (וילנא) פרשת שלח פרשה יז סי' ב
6. תנן. רבי ישמעאל ברבי יוסי איקלע לבי רבי שמעון ברבי יוסי בן לקוניא, יהבו ליה כסא קבליה בחד זימנא ושתיה בחד זימנא. אמרי ליה: לא סבר לה מר השותה כוסו בבת אחת - הרי זה גרגרן? - אמר להו: לא אמרי בכוסך קטן, וייןך מתוק, וכריסי רחבה.
תלמוד בבלי מסכת פסחים דף פז עמוד ב
- 6א. תנו רבנן: ארבע צוחות צוחה עזרה [...] ועוד צוחה העזרה: שאו שערים ראשיכם ויכנס יוחנן בן נרבאי תלמידו של פנקאי, וימלא כריסו מקדשי שמים. אמרו עליו על יוחנן בן נרבאי שהיה אוכל שלש מאות עגלים, ושותה שלש מאות גרבי יין, ואוכל ארבעים סאה גזולות בקינוח סעודה. אמרו: כל ימיו של יוחנן בן נרבאי לא נמצא נותר במקדש.
תלמוד בבלי מסכת פסחים דף נז עמוד א
- 6ב. "מארת ה' בבית רשע" - זה פקח בן רמליהו, שהיה אוכל ארבעים סאה גזולות בקינוח סעודה. "זונה צדיקים יברך" - זה חזקיה מלך יהודה שהיה אוכל ליטרא ירק בסעודה.
תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף צד עמוד ב
- 6ג. הניח ידו (ר"א ברשב"י) על בני מעיו, אמר: שישו בני מעי, שישו! ומה ספיקות שלכם כך, ודאית שלכם על אחת כמה וכמה, מובטח אני בכם שאין רמה ותולעה שולטת בכם. ואפילו הכי לא מייטבא דעתיה, אשקוהו סמא דשינתא, ועיילוהו לבינתא דשישא, וקרעו לכריסיה. הוּוּ מפקו מיניה דיקולי דיקולי דתרבא ומותבי בשמשא בתמוז ואב ולא מסרחי.
תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף פג עמוד ב
7. "זתזנח משלום נפשי נשיתי טובה" ... א"ר אלעזר בר' יוסי בשם ר' חנינא בר אבהו מעשה באשה אחת שהולכה את בנה אצל המגירוס בהדה קסרין ללמדו אומנות, אמר לה ימתין אצלי חמש שנים ואני מלמדו מאה מינין בביצה, המתין אצלו חמש שנים, ולסוף חמש שנים באת ליטלו, אמר לה ימתין אצלי עוד חמש שנים ואני מלמדו עוד מאה מינין בביצה, שמע רבי ואמר לא ראינו שיש טובה בעולם.
איכה רבה (בנובר) פרשה ג אות יז
7. [...] אבל אלו שכותבין מבפנים שמות המלאכים או שמות קדושים או פסוק או חותמות הרי הן בכלל מי שאין להם חלק לעולם הבא, שאלו הטפשים לא די להם שבטלו המצוה אלא שעשו מצוה גדולה שהיא יחוד השם של הקדוש ברוך הוא ואהבתו ועבודתו כאילו הוא קמיע של הניית עצמן כמו שעלה על לבם הסכל שזהו דבר המהנה בהבלי העולם.
רמב"ם הלכות תפילין ומוזזה וספר תורה פרק ה הלכה ד
8. ואמר לשון לעיטה שהוא בגמל שגמל אכילתו מרובה שהולך למדבריות וצריך לשהות המאכל בבטנו. ואיתא (תנחומא פנחס י"ג) צדיק אוכל לשבע נפשו זה אליעזר שאמר לרבקה הגמיאני מעט מים כדי גמיאה ובטן רשעים תחסר זה עשו וכו' פער פיו כגמל וכו' עיין שם. אך מצינו אף אכילה מרובה שהיה בקדושה וכמו שאמרנו (פסחים נ"א א) ויכנס יוחנן בן נרבאי וכו' וימלא כריסו מקדשי שמים וכו' ואוכל ארבעים סאה גזולות בקינוח סעודה וכו' אף שהיה אכילה מרובה ומצינו מספר זה לרע (סנהדרין צ"ד ב) מכל מקום הוא היה משובח בזה מפני שהיה אכילה בקדושה. והיה קרבנות שהם קדשי שמים ממש. ומצינו (פסחים פ"ז ב) ברבי ישמעאל ברבי יוסי ששתה כוסו בחד זימנא ואמר לא אמרו בכוסך קטן וייןך מתוק וכריסי רחבה. שהוא היה אוכל לשבע נפשו לשם שמים והיה בקדושה והיה כריסו רחבה בקדושה [...] וכן אכילת שבת שהיא בקדושה איתא מהאריז"ל שכל מה שישראל אוכל בשבת אף להנאת עצמו הוא בקדושה. וזהו המליך אות צ' בלעיטה לתקן האכילה שהיה ה' יתברך המאכיל והיה אכילה בקדושה:
ר' צדוק הכהן מלובלין - פרי צדיק שמות לראש חודש שבט
9. **וכתב עוד ויש אומרים ונאכל מפריה ונשבע מטובה ואין לאמרו** וכו'. תימה הלא קדושת הארץ הנשפעת בה מקדושת הארץ העליונה היא נשפעת גם בפירותיה שיונקים מקדושת השכינה השוכנת בקרב הארץ [...] ועל כן ניחא שאנו מכניסין בברכה זו ונאכל מפריה ונשבע מטובה כי באכילת פירותיה אנו ניזונים מקדושת השכינה ומטהרתה ונשבע מטובתה.
ב"ח אורח חיים סימן רח